

ความหมายทางวัจนกรรมของ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์”
ในภาษาไทย : กรณีศึกษาพาดหัวข่าวออนไลน์

The Speech-Act Meanings of “Ru thao mai thueng kan”
in Thai : A Case Study of Online News Headlines

เสาวรส มนต์วิเศษ*

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

**Corresponding Author E-mail: m.saowarose@gmail.com*

Received: March 14, 2023

Revised: June 04, 2023

Accepted: June 27, 2023

Available: June 30, 2023

Abstract

This research aims to analyze pragmatics meaning of the word “Ru thao mai thueng kan” (be blind to a situation) in Thai using speech act theory. Data are collected from online news headlines containing “Ru thao mai thueng kan” from January to December 2022, a total of 49 messages. The findings revealed that the word “Ru thao mai thueng kan” on online news headlines communicated 6 categories of speech acts; excuse, giving information, confirmation, giving a confession, apology, and request. “Ru thao mai thueng kan” was used to communicate excuse speech act the most, reflecting that a speaker intends to use “Ru thao mai thueng kan” to make an excuse so that the society shall forgive the speaker for a fault that already took place, and expects “Ru thao mai thueng kan” said to be used as mitigating circumstances according to Thai Criminal Code Section 78.

Keywords: “Ru thao mai thueng kan, Speech Act, Online news headlines, Law

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความหมายทาง
 วัจนกรรมของถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในภาษาไทยด้วย
 ทฤษฎีวัจนกรรม โดยเก็บข้อมูลจากพาดหัวข่าวออนไลน์ที่มี
 การใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ตั้งแต่เดือนมกราคมถึง
 ธันวาคม 2565 รวมจำนวนทั้งสิ้น 49 ข้อความ ผลการศึกษา
 พบว่า ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ที่ปรากฏในพาดหัวข่าว
 ออนไลน์สื่อความหมายทางวัจนกรรมได้ 6 ความหมาย ได้แก่
 วัจนกรรมแก้ตัว วัจนกรรมบอกกล่าว วัจนกรรมยืนยัน วัจนกร
 มยอมรับผิด วัจนกรรมขอโทษ และวัจนกรรมขอร้อง โดย
 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ถูกใช้เพื่อสื่อความหมายวัจนกรรมแก้ตัว
 มากที่สุด สะท้อนให้เห็นเจตนาของการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่
 ถึงการณ์” ว่า ผู้พูดใช้เพื่อแก้ตัวให้กับตนเอง เพื่อให้สังคมให้อภัย
 ต่อการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นและคาดหวังให้การกล่าว
 ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สามารถใช้เป็นเหตุบรรเทาโทษได้
 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78

คำสำคัญ:

“รู้เท่าไม่ถึงการณ์”, วัจนกรรม,
 พาดหัวข่าวออนไลน์, กฎหมาย

บทนำ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมาย “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ไว้ว่า ‘ก. เวลา, คาดไม่ถึงว่าจะเกิดเหตุร้ายขึ้น, เช่น รับฝากของโจรไว้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่าของนั้นเป็นของโจร.’ จากนิยามดังกล่าวจะเห็นว่าพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมาย “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ไว้ 2 ความหมาย ความหมายแรกคือการกระทำที่ไม่ฉลาดขาดไหวพริบ ส่วนความหมายที่สองคือการกระทำอะไรบางอย่างลงไปโดยคาดไม่ถึงว่าจะมีเหตุร้ายบางอย่างตามมาซึ่งอาจทำให้ตนเองต้องเดือดร้อนภายหลัง

หากมองในมิติการใช้ภาษา ผู้วิจัยสังเกตว่าผู้พูดอาจใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อแสดงการยอมรับว่ากระทำความผิด การขอโทษที่ได้กระทำความผิด รวมถึงการอธิบายชี้แจงถึงสาเหตุที่ทำให้ต้องกระทำความผิด ซึ่งหลายครั้งอาจถูกมองว่าเป็นการพูดแก้ตัวเพราะคาดไม่ถึงว่าจะมีคนจับได้ เป็นต้น ลักษณะความหมายของ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในแง่ของการใช้เช่นนี้ คือ ความหมายทางวัฒนธรรม

ปัจจุบัน “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็นเสมือนคำพูดติดปากที่ใช้พูดเวลาที่ผู้พูดกระทำความผิดและถูกจับได้ เวลาดูข่าว ฟังข่าวหรืออ่านข่าวที่มีเรื่องราวของการกระทำความผิด สิ่งที่พบเห็นบ่อยครั้งคือการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในพาดหัวข่าว “ในข่าวหลาย ๆ ข่าว ตั้งแต่เรื่องของการเมือง ข่าวทำร้ายร่างกาย หรือข่าวผู้ต้องหา ผู้กระทำความผิด หรือผู้ที่ทำพฤติกรรมไม่สมควร ไม่เหมาะสม ฯลฯ มักใช้ข้ออ้างเดียวกันคืออ้างคำว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” (ยุรชัญ ชาติสุทธิชัย, 2559)

เมื่อทำผิดกฎหมาย หลายคนจะอ้างว่าเป็นเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คือ ความไม่รู้ไม่เข้าใจกฎหมายจึงได้กระทำความผิด แต่ความจริงแล้วจะใช้ข้ออ้างดังกล่าวเพื่อให้ไม่ต้องรับผิดชอบหรือเพื่อบรรเทาโทษทางกฎหมายไม่ได้ เพราะกฎหมายมีหลักที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า “ความไม่รู้กฎหมายไม่เป็นข้อแก้ตัว” อย่างไรก็ตามผู้ที่เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความ

ผิดหรือผู้ต้องหาที่ยังคงใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็นข้ออ้างข้อเดียวอย่างหนึ่ง แต่บางกรณีก็ถือได้ว่าผู้กระทำความผิดนั้นไม่อาจทราบถึงข้อกฎหมายนั้นว่าเป็นความผิดจริงๆ ดังนั้นกฎหมายจึงมีการบัญญัติไว้ถึงทางออกในเรื่องดังกล่าวในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 64 ว่า “บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้พ้นจากความรับผิดในทางอาญาไม่ได้ แต่ถ้าศาลเห็นว่าตามสภาพและพฤติการณ์ ผู้กระทำความผิดอาจจะไม่รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำความผิด ศาลอาจอนุญาตให้แสดงพยานหลักฐานต่อศาล และถ้าศาลเชื่อว่า ผู้กระทำความผิดไม่รู้ว่าการกระทำนั้นผิด ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้” (Satid Jumren, 2020)

นอกจากนี้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ยังกล่าวถึงเหตุบรรเทาโทษตามกฎหมายไว้ว่า

มาตรา 78 เมื่อปรากฏว่ามีเหตุบรรเทาโทษ ไม่ว่าจะได้มีการเพิ่มหรือการลดโทษตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นแล้วหรือไม่ ถ้าศาลเห็นสมควรจะลดโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นก็ได้

เหตุบรรเทาโทษนั้นได้แก่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ใจจดใจจ่อ
เวลาเบาปัญญา ตกอยู่ในความทุกข์อย่างสาหัส มีคุณความดีมาแต่ก่อน รู้สึกความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น ลุแก่โทษต่อเจ้าพนักงานหรือให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นผลประโยชน์แก่การพิจารณา หรือเหตุอื่นที่ศาลเห็นว่ามิลักษณะทำนองเดียวกัน

ดังนั้นข้ออ้างที่ว่ารู้เท่าไม่ถึงการณ์จะสามารถลดหย่อนโทษทางกฎหมายได้หรือไม่ก็อยู่ที่ดุลยพินิจของศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้นๆ (Satid Jumren, 2020) และด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่า เพราะข้อความส่วนหนึ่งของบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ที่บอกว่า “เหตุบรรเทาโทษนั้นได้แก่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ใจจดใจจ่อเวลาเบาปัญญา” ทำให้เมื่อมีข่าวการกระทำความผิดเกิดขึ้น เราจึงมักได้ยิน

ผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องทำให้ล้มภาระณต่อผู้สื่อข่าวว่า “ทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

จากการสำรวจงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” พบว่า ยังไม่มีงานวิจัยใดศึกษาความหมายในบริบทการใช้ของถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” แต่มีบทความในหนังสือพิมพ์และบทความออนไลน์ที่เขียนถึงประเด็นการใช้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ไว้ 4 เรื่อง ได้แก่ บทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ข้ออ้าง ข้อแก้ตัว ของคนผิดที่ควรกำหนดอายุผู้ใช้” ของ ยุทธชัย ขาติสุทธิชัย (2559) บทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” : คำนี้สิ้นเปลืองไปหรือไม่?? ของ PattiePrincess (2563) บทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ไม่ใช่ข้ออ้าง! รับมือข้อผิดพลาดแบบรุ่นใหญ่ ไม่ใช่แค่พูดพล่อยๆ” ของ PSYCAT (2563) และบทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่ใช่ เหตุบรรเทาโทษ” ของ Window M (2563)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า เมื่อมีข่าวเกี่ยวกับการกระทำความผิดและผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดให้ล้มภาระณต่อสื่อมวลชนโดยมีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” นั้น สื่อมวลชนมีการรับรู้ความหมายและนำมาเขียนเป็นพาดหัวข่าวโดยสื่อความหมายว่าอย่างไรได้บ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความหมายทางวัจนกรรมของถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในภาษาไทย

ขอบเขตข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในพาดหัวข่าวออนไลน์ โดยกำหนดคำค้นหว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ใน Google Search ระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2565 (สืบค้นข้อมูลวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2565) รวมจำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้ศึกษาทั้งสิ้น 49 ข้อความ

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับวัจนกรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางใน

การศึกษาวิเคราะห์ความหมายทางวัจนกรรมของ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ใน พาดหัวข่าวออนไลน์ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับวัจนกรรม

ผู้บุกเบิกแนวคิดเรื่องวัจนกรรมคือจอห์น ออสติน (John Austin) นักปรัชญาสำนักภาษาศรรวมชาติแห่งมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด สำหรับออสติน วัจนกรรมเป็นเรื่องของการใช้ภาษา เขาแบ่งถ้อยคำออกเป็น 2 ประเภท คือ ถ้อยคำแสดงความจริงเท็จ (constatives) และถ้อยคำบ่งการกระทำ (performatives) ถ้อยคำทั้งสองประเภทดังกล่าวนี้แตกต่างกัน ยกตัวอย่าง ถ้อยคำ “เขากำลังวิ่ง” กับถ้อยคำ “ฉันขอโทษ” ถ้อยคำแรกประเด็นอยู่ที่ว่า บุคคลที่ผู้พูดกล่าวถึงกำลังวิ่งจริงหรือไม่ หากวิ่งจริง ข้อความนั้นก็จริงแท้ ในขณะถ้อยคำที่สอง ประเด็นไม่ได้อยู่ที่การตัดสินความจริงแท้แต่ อยู่ที่การที่ผู้พูดซึ่งเป็นผู้ทำผิดพูดคำว่าขอโทษและได้รับการให้อภัย ออสติน สรุปว่า “นี่เป็นทางหนึ่งที่เรอาจจะยืนยันความแตกต่างระหว่างถ้อยคำแสดงความจริงเท็จกับถ้อยคำบ่งการกระทำซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างการพูดกับการทำ (กฤษดาพรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรณัฐ โชคสุณิษ, 2551) กล่าวโดยสรุป การกล่าวถ้อยคำของเราไม่ใช่แค่เพื่อบอกเล่าสิ่งที่จริงหรือเท็จ เท่านั้นหากแต่เราใช้ถ้อยคำเพื่อกระทำสิ่งต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นวัจนกรรม จึงหมายถึงการกระทำโดยเจตนาของผู้พูดซึ่งแสดงออกในรูปของคำพูด และการกล่าวถ้อยคำเพื่อกระทำสิ่งต่าง ๆ จะประสบความสำเร็จได้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่เรียกว่า เงื่อนไขวัจนกรรม (felicity conditions) แต่เงื่อนไข วัจน กรรมตามแนวคิดของออสตินนั้นไม่ค่อยเป็นที่นิยมนักเนื่องจากไม่ใช่ วัจนกรรมที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ออสตินชี้ให้เห็นว่า ในการกล่าวถ้อยคำแต่ละครั้งจะมีการกระทำ เกิดขึ้น 3 อย่าง คือ 1) การกล่าวถ้อย (locutionary act) คือการสื่อเนื้อหา ความหรือความหมายตามรูปภาษา เช่น “ฉันเสียใจ” ความหมายของ ถ้อยคำนี้เกิดจากความหมายของคำสรรพนาม ฉัน และกริยา เสียใจ รวมกัน 2) การสื่อเจตนา (illocutionary act) เป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับวัจนกร

รมหรือเจตนาของผู้พูด หมายถึง เวลาเราพูด นอกจากจะสื่อความหมายตามรูปภาษาแล้ว เรายังสื่อเจตนาเพื่อกระทำบางอย่างด้วย เช่น ถ้อยคำ “ฉันเสียใจ” แสดงการ ขอโทษ และ 3) การแสดงวัจนผล (perlocutionary act) หมายถึง เวลาเรากล่าวถ้อยคำแต่ละครั้งจะมีผลบางอย่างเกิดขึ้นกับผู้ฟังด้วย เช่น เมื่อบอกว่า “ร้อนจัง” ก็มีคนเดินไปปรับเครื่องปรับอากาศให้มีอุณหภูมิต่ำลง (กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรานุช โชคสุวณิช, 2551; ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2555)

ออสตินแบ่งถ้อยคำแบ่งการกระทำออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ถ้อยคำแบ่งการกระทำอย่างชัดเจน (primary/explicit performative) และ ถ้อยคำแบ่งการกระทำอย่างไม่ชัดเจน (secondary/implicit performative) 1) ถ้อยคำแบ่งการกระทำอย่างชัดเจนจะมีกริยาที่แสดงวัจนกรรมปรากฏอยู่และแสดงให้เห็นชัดว่าผู้พูดต้องการแสดงการกระทำอะไร เช่น กริยา “สัญญา” ในถ้อยคำ “หนูสัญญาว่าจะตื่นนอนแต่เช้า” แสดงการสัญญา กริยา “ห้าม” ในถ้อยคำ “ห้ามเดินลัดสนาม” แสดงคำสั่งห้าม หรือในถ้อยคำ “ฉันขอถามเธอว่าเธอมีแฟนหรือยัง” แสดงการถามเนื่องจากมีกริยาแสดงวัจนกรรมถาม และมีคำว่า “ขอ” ซึ่งเน้นว่าผู้พูดต้องการได้ข้อมูลจากผู้ฟัง ส่วน 2) ถ้อยคำแบ่งการกระทำอย่างไม่ชัดเจน หากพิจารณาในระดับผิวจะไม่พบกริยาแสดง วัจนกรรม มีลักษณะคล้ายประโยคบอกเล่าธรรมดา เช่น ถ้าเราพูดว่า “มีจะเชื่ออยู่ในฟาร์ม” ถ้อยคำนี้อาจเป็นการเตือน ชูหรือเชิญชวนได้ทั้งที่ไม่มีกริยา “เตือน” “ชู” หรือ “เชิญชวน” ปรากฏอยู่ ผู้ฟังต้องสังเกตจากบริบทรอบตัวทั้งน้ำเสียงและหน้าตาของผู้พูด ความร้ายแรงของเหตุการณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง จึงจะเข้าใจเจตนา (กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรานุช โชคสุวณิช, 2551) แนวคิดเรื่องถ้อยคำแบ่งการกระทำอย่างไม่ชัดเจนของออสตินนี้ต่อมาลูกศิษย์คนสำคัญของออสตินอย่าง จอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle) ได้นำมาพัฒนาเป็นแนวคิดเรื่อง “วัจนกรรมอ้อม” (indirect speech act)

เซิร์ล มีแนวคิดว่าวัจนกรรมเป็นหน่วยพื้นฐานในการสื่อสารของ

มนุษย์ วัจนกรรมมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนเนื้อหาความ (propositional content) และส่วนการสื่อเจตนา (illocutionary act) เขาจำแนก วัจนกรรมออกเป็น 5 กลุ่ม (กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรบุษ ไขศสุวนิช, 2551; ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2555) ได้แก่

1. กลุ่มวัจนกรรมบอกกล่าว หรือวัจนกรรมบรรยายเหตุการณ์ (representatives) เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดผูกมัดตนเองกับความ เป็นจริงของถ้อยคำที่กล่าว มีลักษณะเป็นการพรรณนา หรือบรรยายเหตุการณ์หรือสภาพ เช่น การบอกเล่า การสรุป การรายงาน การตำหนิ การปรึกษา ฯลฯ

2. กลุ่มวัจนกรรมชี้แนะ หรือวัจนกรรมกำหนดให้ทำ (directives) ได้แก่ วัจนกรรมที่ผู้พูดพยายามให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การสั่ง การขอร้อง การแนะนำ การถาม ฯลฯ

3. กลุ่มวัจนกรรมผูกมัด (commissives) ได้แก่ วัจนกรรมที่ผู้พูดผูกมัดตนเองว่าจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในอนาคต เช่น การสัญญา การขู่ การเสนอให้ การปฏิญาณตน ฯลฯ

4. กลุ่มวัจนกรรมแสดงความรู้สึก (expressives) ได้แก่ วัจนกรรมที่ผู้พูดแสดงภาวะเกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก เช่น การขอบคุณ การขอโทษ การแสดงความยินดี การทักทาย ฯลฯ

5. กลุ่มวัจนกรรมประกาศ (declarations) ได้แก่ วัจนกรรมที่เมื่อประกาศไปแล้วจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทันที มักเกี่ยวข้องกับสถาบันทางสังคม และอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นทางการ เช่น การประกาศสงคราม การตั้งชื่อ การประกาศการสมรส การโปรดศีลล้างบาป การไล่ออกจากงาน เป็นต้น

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับวัจนกรรมในเบื้องต้นผู้วิจัยสังเกตว่าในพาดหัวข่าวออนไลน์ที่มีถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ประกอบอยู่นั้นจะมีการกระทำเกิดขึ้น 3 ประการ คือ 1) การกล่าวถ้อย คือ การสื่อความหมายของถ้อยคำพาดหัวข่าวออนไลน์ที่ประกอบด้วยความหมายของคำว่า “รู้เท่า

ไม่ถึงการณ์” และคำอื่นๆ รวมกัน 2) การสื่อเจตนา เช่น เมื่อกล่าวด้วยคำที่ประกอบด้วย “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จะแสดงถึงการแก้ตัว หรือยอมรับผิด หรืออื่นๆ ได้ และ 3) การแสดงวัจนผล เมื่อผู้พูดกล่าวด้วยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ออกไปอาจมีผลบางอย่างเกิดขึ้นกับผู้ฟังด้วย เช่น ผู้ฟังอาจรู้สึกพอใจและให้อภัยกับการกระทำผิดที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้สังเกตได้ว่าพาดหัวข่าวที่นำมาศึกษานั้นมักเป็นถ้อยคำแบ่งการกระทำอย่างไม่ชัดเจน คือบางข้อความแม้จะมีถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ปรากฏอยู่แต่ก็มีคำกริยาอื่นด้วยเช่นกัน เช่น พาดหัวข่าวว่า “รวบแม่บ้าน ร่ำไห้ อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รับจ้างเปิดบัญชีม้า ให้กลุ่มมิจฉาชีพได้ค่าจ้างแค่หลักพันบาท ไม่คุ้ม เดือนเป็นอุทาหรณ์” ทำให้ความหมายหรือเจตนาหลักของถ้อยคำอาจไม่ใช่การบอกกล่าวกับผู้พูดรู้เท่าไม่ถึงการณ์ แต่อาจเป็นการแก้ตัวเพื่อหวังผลบางประการ เช่น ต้องการให้ผู้ฟังให้อภัย ต้องการให้กฎหมายไม่ลงโทษ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์ความหมายทางวัจนกรรมของถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ว่าเมื่อปรากฏอยู่ในพาดหัวข่าวออนไลน์แล้วจะสื่อความหมายใดได้บ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ผู้วิจัยไม่พบว่ามีงานวิจัยใดได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในมิติของการใช้ภาษามาก่อน แต่พบว่ามียุทธศาสตร์การสื่อสารที่เขียนเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” 4 เรื่อง ดังนี้

1) ยุทธจักร ขาดิสุทธินัย (2559) เขียนบทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ข้ออ้าง ข้อแก้ตัว ของคนผิดที่ควรกำหนดอายุผู้ใช้” ลงใน MGR online กล่าวถึงการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ว่า เป็นคำยอดนิยมที่ใช้กันแพร่หลายในหลายวงการ โดยเฉพาะในแวดวงบันเทิง ผู้เขียนบทความสันนิษฐานว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” มีที่มาจากนักกฎหมายที่ใช้ถ้อยคำนี้ในเชิงเลียงบาลี เพื่อเป็นการทำให้การกระทำผิดนั้นได้ลดหย่อนผ่อนโทษ ผู้เขียนบทความมีความเห็นว่า การใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” นี้ หากผู้ใช้เป็น

เด็กก็อาจจะพอรับได้ แต่ถ้าเป็นผู้ใหญ่แล้ว คำแก้ตัวเช่นนี้ฟังไม่ขึ้น และเห็นว่าการให้มีการกำหนดอายุผู้ใช้ถ้อยคำนี้ด้วย เช่น คนที่จะใช้ถ้อยคำนี้เป็นข้ออ้างข้อแก้ตัวต้องมีอายุไม่เกิน 10 ปี

2) PattiePrincess (2563) เขียนบทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์”: คำนี้สิ้นเปลืองไปหรือไม่?? ลงในคอลัมน์ไลฟ์สไตล์ ของเว็บไซต์ LINE TODAY กล่าวถึงการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ว่า คำนี้จะมาจากความคิดของคนไทยที่ว่า “ไม่เป็นไร คนไทยใจดี ให้อภัยง่าย” เป็นคำที่พบใช้บ่อยเวลามีคนทำอะไรผิดจนถูกกระแสวิพากษ์วิจารณ์ และเนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้อภัยและลืมนง่าย ทำให้ถ้อยคำรู้เท่าไม่ถึงการณ์กลายเป็นเหมือนสมรตพาส หรือเป็นวิธีแก้ไขสถานการณ์แบบจับเวลาคนผิดไม่รู้จะแก้ปัญหอย่งไร ทั้งนี้การใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีคือทำให้ผู้ใช้ได้รับการอภัยจากสังคมเพราะคนไทยลืมนง่าย ส่วนข้อเสียคือการอภัยที่ง่ายเกินไปจะทำให้ผู้กระทำผิดไม่เกิดการเรียนรู้และไม่สำนึกต่อการกระทำของตนเองจริงๆ”

3) PSYCAT (2563) เขียนบทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ไม่ใช่ข้ออ้าง! รับมือข้อผิดพลาดแบบรุ่นใหญ่ ไม่ใช่แค่พูดพล่อยๆ” ลงในเว็บไซต์ unlockmen.com กล่าวถึงการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็นคำแก้ตัวยอดนิยมของมนุษย์ผู้ทำผิดพลาด แล้วไม่รู้จะรับมือกับความผิดพลาดนั้นอย่งไร ถึงแม้ว่าในความเป็นจริงจะมีคนที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์จริงๆ แล้วทำผิดพลาดก็ตาม และส่วนมากหากเป็นการทำผิดพลาดครั้งแรก สังคมก็พร้อมรับฟังและให้ออกาส แต่ก็มียางคนที่ไม่ว่าจะทำผิดพลาดกี่ครั้งก็ได้แต่พูดว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อเอาตัวรอดจากสถานการณ์นั้น

แม้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จะเป็นคำพูดที่ใช้แก้ตัวเวลาที่กระทำผิดได้ แต่ก็มีวิธีการอื่นหรือคำพูดอื่นที่ใช้รับมือเมื่อต้องเผชิญภาวะวิกฤตหรือเมื่อทำผิดพลาดได้ดีกว่า ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเกิดเหตุการณ์การทำผิดพลาด ผู้กระทำผิดพลาดควรต้องพิจารณาในทันทีว่าจะแก้ปัญหานั้นอย่งไร หลังจาก

นั้นควรกล่าวขอโทษและแสดงการพยายามแก้ไขความผิดพลาดนั้น เพราะการทำผิดพลาดเป็นเรื่องปกติ ไม่เคยมีใครไม่เคยผิดพลาด แต่เมื่อทำผิดแล้วต้องยอมรับความผิดและเก็บความผิดนั้นไปเป็นบทเรียน การรับมือกับความผิดพลาดอย่างมืออาชีพคือ ผู้ทำความผิดพลาดนั้นต้องพูดสื่อสารเพื่อแสดงการยอมรับผิด และเรียนรู้ที่จะเก็บเอาความผิดพลาดนั้นไว้เป็นบทเรียน ไม่ใช่การปิดความรับผิดชอบด้วยการพูดว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์”

4) Window M (2563) เขียนบทความเรื่อง “รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่ใช่เหตุบรรเทาโทษ” ลงในเว็บไซต์ trueid.net กล่าวถึงการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ว่าเมื่อมีคดีความเกิดขึ้นมักจะได้ยินคำแก้ตัวทั้งในที่เกิดเหตุ หลังจับกุม หรืออยู่ต่อหน้าสื่อมวลชนว่า เขาทำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ยกตัวอย่างเช่น คนเมาขับรถยนต์คนอื่น คนถูกตำรวจยึดยาเสพติด คนถูกจับขณะเล่นไพ่ในบ่อนพนัน โจรบุกปล้นธนาคาร คนฉกชิงทรัพย์ของคนอื่น คนข่มขืนหญิงอื่น นักเลงข่มขืนนักเรียนเพื่อเงิน เป็นต้น หลายคนมักอ้างว่า “ทำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์” โดยไม่เข้าใจความหมายหรือวิธีใช้คำนี้ แต่ใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็นข้ออ้างโดยหวังว่าจะได้ลดโทษตามความผิดของเขา ทั้งที่คำนี้ไม่มีผลทางกฎหมาย

จากบทความออนไลน์ที่เขียนถึงถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ทั้ง 4 เรื่องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาไทยปัจจุบันเข้าใจความหมายของถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ไปในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ ใช้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อเป็นข้ออ้างข้อแก้ตัวเมื่อกระทำความผิด นอกจากนี้ยังมีการแนะนำว่าไม่ควรใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” บ่อยเกินไป เพราะนอกจากจะทำให้ดูเหมือนเป็นการปิดความรับผิดชอบแล้วยังแสดงให้เห็นถึงความไม่จริงใจและการไม่สำนึกถึงความผิดของผู้พูดด้วย และอาจเป็นเพราะความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็นไปในลักษณะดังกล่าว ทำให้ในพาดหัวข่าวที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ส่วนใหญ่ไม่ใช่ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เดียวๆ หากแต่ในพาดหัวข่าวนั้นมักมีกริยาบ่งการกระทำตัวอื่นประกอบอยู่ด้วยเสมอ

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์พาดหัวข่าวที่มีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับวัจนกรรม
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในสื่อออนไลน์
3. เก็บรวบรวมข้อมูลพาดหัวข่าวบนสื่อออนไลน์โดยกำหนดวิธีการสืบค้นใน Google Search ดังนี้ กำหนดข้อความที่ใช้สืบค้นว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ระบุประเภทของการค้นหาเป็นประเภท “ข่าวสาร” จากนั้นกำหนดเงื่อนไขในการค้นหาเพิ่มเติมเป็น “ล่าสุด” “เรียงตามวันที่” (กำหนดช่วงเวลาที่ใช้สืบค้นคือ 1 มกราคม 2565-11 ธันวาคม 2565) และ “ซ่อนข้อมูลที่ซ้ำ” ผลการสืบค้นปรากฏพาดหัวข่าวจำนวน 56 ข้อความ เป็นพาดหัวข่าวที่มีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ปรากฏในพาดหัวข่าว จำนวนทั้งสิ้น 49 ข้อความ
4. นำข้อมูลพาดหัวข่าวออนไลน์ที่มีถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ปรากฏอยู่ จำนวน 49 ข้อความมาวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดวัจนกรรมของจอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle) เพื่อหาว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในพาดหัวข่าวออนไลน์สื่อความหมายว่าอย่างไรได้บ้าง
5. นำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณานาวิเคราะห์

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพาดหัวข่าวออนไลน์จำนวน 49 ข้อความ พบว่าถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ที่ปรากฏในพาดหัวข่าวออนไลน์สื่อความหมายทางวัจนกรรมได้ 6 ความหมาย โดยจัดอยู่ในกลุ่มวัจนกรรมบอกกล่าวมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มวัจนกรรมแสดงความรู้สึก และกลุ่มวัจนกรรมขี้นำตามลำดับ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงประเภทวัจนกรรมของถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์”

	ประเภทวัฒนธรรม	จำนวน	ร้อยละ
1	วัฒนธรรมกลุ่มบอกกล่าว	38	77.56
1.1	วัฒนธรรมแก้ตัว	21	42.86
1.2	วัฒนธรรมบอกกล่าว	11	22.45
1.3	วัฒนธรรมยืนยัน	6	12.25
2	วัฒนธรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก	10	20.40
2.1	วัฒนธรรมยอมรับผิด	5	10.20
2.2	วัฒนธรรมขอโทษ	5	10.20
3	วัฒนธรรมกลุ่มขี้น้ำ	1	2.04
3.1	วัฒนธรรมขออภัย	1	2.04
	รวม	49	100.00

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในพาดหัวข่าวออนไลน์สื่อความหมายวัฒนธรรมแก้ตัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัฒนธรรมบอกกล่าว คิดเป็นร้อยละ 22.45 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัฒนธรรมยืนยัน คิดเป็นร้อยละ 12.25 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัฒนธรรมยอมรับผิดและสื่อความหมายวัฒนธรรมขอโทษ เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10.20 และลำดับสุดท้าย “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัฒนธรรมขออภัย คิดเป็นร้อยละ 2.04

1. “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัฒนธรรมกลุ่มบอกกล่าว

วัฒนธรรมกลุ่มบอกกล่าว (representatives) เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อบอกเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ที่ตกเป็นประเด็นข่าวอย่างละเอียด เป็นการให้ถ้อยคำสื่อสารถึงสาเหตุและความเป็นไปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษาข้อมูลพาดหัวข่าวออนไลน์พบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อสื่อความหมายวัฒนธรรมในกลุ่มวัฒนธรรมบอกกล่าว 3 วัฒนธรรม ได้แก่

วจนกรรณแก้ตัว วจนกรรณบอกกล่าว และวจนกรรณยืนยัน

1.1 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวจนกรรณแก้ตัว

วจนกรรณแก้ตัว เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อปลดปล่อยความผิดหรือข้อผิดพลาดของตน ยกตัวอย่างถ้อยคำที่แสดงถึงการแก้ตัว เช่น คำว่า “อ้อ” ตามด้วยถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จากข้อมูลพบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อบอกเหตุผลเชิงแก้ตัว 5 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงรูปแบบโครงสร้างภาษาเมื่อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวจนกรรณแก้ตัว

ลำดับ	วจนกรรณแก้ตัว	ถ้อยคำแสดงวจนกรรณ
1	บอกเหตุผลเชิงแก้ตัว	"... อ้อรู้เท่าไม่ถึงการณ์" "รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ..." "เปิดการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ..."
2	บอกเหตุผลเชิงแก้ตัว + ขอโทษ	"รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ... ขอโทษ..." "อ้อรู้เท่าไม่ถึงการณ์...ขอขมา..."
3	บอกเหตุผลเชิงแก้ตัว + ยอมรับผิด	"รู้เท่าไม่ถึงการณ์!...ยอมรับผิดจริง..."
4	บอกเหตุผลเชิงแก้ตัว + ขออภัย	"...รู้เท่าไม่ถึงการณ์!...วอนสังคมให้อภัย"
5	แก้ตัวให้ผู้กระทำผิด	"...เชื่อ...ยังได้รู้เท่าไม่ถึงการณ์"

ตัวอย่างพาดหัวข่าวที่ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวจนกรรณแก้ตัว

(1) เปิดบัญชีม้า ให้แก๊งหลอกขายน้ำมันพืช อ้อรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://www.chiangmainews.co.th/news/2262468/>)

(2) ตำรวจปรับแล้ว ชาวต่างชาติ เล่นสเก็ตบนถนนสุขุมวิท เจ้าตัวอ้อรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_7318883)

(3) รู้เท่าไม่ถึงการณ์! 10 ขวบ โอนเงินบัญชีพ่อ1.2 ล้าน ซื้อไอเทมเกม-สนับสนุนคอนเทนตียูทูบ (<https://www.matichon.co.th/local/>)

crime/news_3484618)

(4) รู้เท่าไม่ถึงการณ์! “อาย-วราไพรินทร์”แจงปมเถี่ยวแซร์ Forex3D
(<https://www.dailynews.co.th/news/1471869/>)

(5) เปิดการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เน็ตไอดอลหนุ่มซิ่ง จยย. ยื่นบนเบาะ-
ปล่อยมือ กลางเขยวราช (https://www.sanook.com/news/8519886/)

(6) รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ส.กีฬาปันจักสีลัตฯ ขอโทษเจ้าของลิขสิทธิ์
ข้อความ “ไทยแลนด์”
(https://www.thaich8.com/news_detail/108231)

(7) ‘พระแจ้’ อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รูดขอมา‘พระพยอม’ถึงวัดสวน
แก้ว (<https://www.naewna.com/local/663154>)

(8) รู้เท่าไม่ถึงการณ์! สมาคมกีฬาปันจักสีลัตแถลง ยอมรับผิดจริง
ปมนำพอนด์ Thailand มาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต (<https://www.brighttv.co.th/news/thailand-pencak-silat>)

(9) ตกใจรู้เท่าไม่ถึงการณ์! กระบะทิ้งเด็กหน้ารพ. โผล่มอบตัว วอน
สังคมให้อภัย (<https://www.dailynews.co.th/news/1268720/>)

(10) ป้าเชื่อหลานยังเด็กรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รวมเพื่อนใช้มิดจี ม.5
ร.บดินทรเดชา (<https://www.dailynews.co.th/news/1205490/>)

จากตัวอย่างที่ (1)-(5) พบว่ามีการใช้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อ
บอกเหตุผลเชิงแก้ตัวโดยใช้คำว่า “อ้าง” ประกอบกับ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์”
เป็น “อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์” มากที่สุด โดยใช้ในกรณีมีการกระทำผิดแล้วถูก
จับได้ ผู้กระทำจึง “อ้าง” ว่าทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งการใช้คำว่า
“อ้าง” ประกอบกับ ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” นั้นสื่อความหมายถึงการ
ที่ผู้เขียนข้อความไม่เชื่อในถ้อยคำของผู้พูดเพราะคิดว่าผู้พูดพยายามแก้ตัว
เพื่อให้รอดพ้นจากความผิด

รองลงมาคือการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในกรณีการใช้
“รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ประกอบกับเครื่องหมายอัศเจรีย์ “!” เช่นนี้ ผู้วิจัย
สันนิษฐานว่าผู้สื่อข่าวมักมีความรู้สึกประหลาดใจว่าจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ผู้พูดทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์จริงหรือไม่ นอกจากนี้อาจยังมีการใช้คำอื่นประกอบกับ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อบอกเหตุผลเชิงแก้ตัวอีก เช่น “เปิดการ์ด” เป็น “เปิดการ์ดรู้เท่าไม่ถึงการณ์” โดยคำว่า “เปิดการ์ด” เป็นสแลงหมายถึงข้ออ้างหรือเหตุผลที่มีน้ำหนักน้อย ไม่น่าเชื่อถือ ในกรณีนี้สื่อให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวเขียนพาดหัวข่าวนี้โดยแฝงน้ำเสียงประชดประชันคนที่ทำผิดกฎหมาย เพราะคิดว่าผู้กระทำความผิดพยายามชักแม่น้ำทั้งห้าหาเหตุผลมาอ้างเพื่อแก้ต่างให้ตัวเองหรือเพื่อบรรเทาภาระแสด้านลบจากสังคมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ตัวอย่างที่ (6) และ (7) แสดงให้เห็นการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อบอกเหตุผลเชิงแก้ตัวและ ขอโทษที่ได้กระทำความผิด โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์/ รู้เท่าไม่ถึงการณ์...ขอโทษ...” ส่วนตัวอย่างที่ (8) แสดงให้เห็นการใช้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อบอกเหตุผลเชิงแก้ตัวและยอมรับว่าได้กระทำความผิดจริง โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ... ยอมรับผิดจริง ...”

ตัวอย่างที่ (9) แสดงให้เห็นการใช้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อบอกเหตุผลเชิงแก้ตัวและขอร้องให้สังคมให้อภัยในความผิดที่กระทำลงไป โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “... รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ... วอนสังคมให้อภัย” สังเกตว่าการขอร้องให้สังคมให้อภัยนั้น ผู้พูดจะมีการอ้างเหตุของการกระทำความผิดอื่นนอกจากการบอกว่าทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ด้วย ดังในตัวอย่างนี้ เหตุผลอีกประการนั้นคือ ผู้กระทำความผิด “ตกใจ” จึงทำให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น สื่อความหมายว่าผู้กระทำความผิดไม่ได้มีเจตนาในการกระทำความผิดแต่ทำไปเพราะควบคุมอาการไม่ได้

ส่วนตัวอย่างที่(10) แสดงให้เห็นการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อบอกเหตุผลเชิงแก้ตัวให้กับผู้กระทำความผิด โดยมีการอ้างสาเหตุเพิ่มเติมว่าเป็นเพราะผู้กระทำความผิด “ยังเด็ก” ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นญาติของผู้กระทำความผิดจึง “เชื่อ” ว่าผู้กระทำความผิดทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “...เชื่อ... ยังเด็กรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

1.2 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมบอกกล่าว

วัจนกรรมบอกกล่าว เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อร้องบอกให้ผู้อื่นเป็นพยานรับรู้ไว้ ยกตัวอย่างถ้อยคำที่แสดงถึงการบอกกล่าว เช่น คำว่า “บอก” หรือ “เผยแพร่” ตามด้วยถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จากข้อมูลพบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ 4 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงรูปแบบโครงสร้างภาษาเมื่อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมบอกกล่าว

ลำดับ	วัจนกรรมบอกกล่าว	ถ้อยคำแสดงวัจนกรรม
1	บอกเล่าเหตุการณ์	“...บอกรู้เท่าไม่ถึงการณ์...” “...รู้เท่าไม่ถึงการณ์...” “...ชี้แจง... มีทั้ง ... รู้เท่าไม่ถึงการณ์” “...มีทั้ง ... รู้เท่าไม่ถึงการณ์...”
2	บอกเล่าเหตุการณ์+แก้ตัวให้ ผู้กระทำผิด	“...เผยแพร่รู้เท่าไม่ถึงการณ์... เชื้อ...”
3	บอกเล่า+ขอโทษ	“รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ... ขอโทษ ...”
4	บอกเล่าเหตุการณ์+ขอ...	“... รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ... ขอ ...”

ตัวอย่างพาดหัวข่าวที่ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมบอกกล่าว

(11) ดรีม แฟนเสื้อ บอกรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ตรกระอักแม่คือความคิด
ป่วย จน กานต์ ต่ำ(<https://www.thairath.co.th/entertain/news/2281135>)

(12) หนุ่มสุรินทร์รู้เท่าไม่ถึงการณ์ใช้ทองงั่วร่วมเผาถ่านเกิดแรง
อัดระเบิดรุนแรง (<https://siamrath.co.th/n/323031>)

(13) หลานรู้เท่าไม่ถึงการณ์โยนไม้โดนรังต่อ แดกรังบุกชุมต่อยสาว
พิการดับ (<https://www.msn.com/th-th/news/national/>)

(14) “อาย วราไพรินทร์” ชี้แจง ดาราเอียว Forex-3D มีทั้ง
ร่วมขบวนการ-รู้เท่าไม่ถึงการณ์ (https://www.innnews.co.th/news/news_410297/)

(15) “อาย วราไพรินทร์” โพสต์ดาราเอียว Forex3D มีทั้ง

เหยื่อ-รู้เท่าไม่ถึงการณ์และร่วมขบวนการ (<https://www.sanook.com/news/8624146/>)

(16) พระเจ้าเผยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เผลอพูดไม่เหมาะสม พระพะยอม เชื่อเป็นพระสงฆ์ที่ดีได้ (https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_7131997)

(17) รู้เท่าไม่ถึงการณ์"ดริม" แฟน"เสือ" ขอโทษ"ทนายเจมส์" ปมรัก แม่ความคิดป่วย (<https://www.komchadluek.net/entertainment/500050>)

(18) บันจักสีลัด ออกแถลงการณ์รู้เท่าไม่ถึงการณ์ขอใช้ฟอนต์เพื่อ ขวัญกำลังใจ (https://www.khaosod.co.th/sports/news_7046198)

จากตัวอย่างที่ (11)-(15) พบว่ามีการใช้ถ้อยคำ "รู้เท่าไม่ถึงการณ์" เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยปรากฏการใช้ร่วมกับคำกริยา "บอก" และ "ชี้แจง" รวมถึงมีการใช้ "รู้เท่าไม่ถึงการณ์" เป็นคำกริยาเดี่ยวด้วย

ตัวอย่างที่ (16) แสดงให้เห็นการใช้ถ้อยคำ "รู้เท่าไม่ถึงการณ์" เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์การกระทำความผิดและมีการแสดงความเชื่อมั่นจากบุคคล (ผู้เสียหาย) ที่ให้สัมภาษณ์ว่า มั่นใจว่าผู้กระทำความผิดที่ตกเป็น ขาวไม่มีเจตนากระทำความผิดและผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าผู้กระทำความผิดคนนั้น สามารถกลับตัวกลับใจเป็นคนดีได้ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า "... เผยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เผลอ... เชื่อเป็นพระสงฆ์ที่ดีได้"

ตัวอย่างที่ (17) แสดงให้เห็นการใช้ถ้อยคำ "รู้เท่าไม่ถึงการณ์" เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์และขอโทษที่ได้กระทำความผิด โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า "รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ... ขอโทษ ..." ส่วนตัวอย่างที่ (18) เป็นการใช้ถ้อยคำ "รู้เท่าไม่ถึงการณ์" เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์การกระทำความผิดและในขณะที่เดียวกันก็มีการแสดงการขอให้ผู้เสียหายกระทำอะไรบางอย่างในกรณีนี้คือการขอให้ผู้เสียหายอนุญาตให้สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วดำเนินต่อไปได้โดยไม่ถือโทษ โดยอ้างประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า "... รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ...ขอ ..."

1.3 "รู้เท่าไม่ถึงการณ์" สื่อความหมายวัจนกรรมยีนยัน

วัจนกรรมยืนยัน เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อบ่งชี้หรือแจ้งความจำนงบางประการโดยไม่เปลี่ยนแปลง ยกตัวอย่างถ้อยคำที่แสดงถึงการยืนยัน เช่น คำว่า “ยืนยัน” หรือ “ลั่น” ตามด้วยถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จากข้อมูลพบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อยืนยันว่าได้กระทำความผิด 4 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางแสดงรูปแบบโครงสร้างภาษาเมื่อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมยืนยัน

ลำดับ	วัจนกรรมยืนยัน	ถ้อยคำแสดงวัจนกรรม
1	ประกาศว่าผู้กระทำความผิดห้ามใช้คำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็นข้อแก้ตัว	“...ลั่นไม่เอาให้สยวรายกระเช้า-รู้เท่าไม่ถึงการณ์”
2	ยืนยันความบริสุทธิ์ใจของตนเอง	“...ลั่นรู้เท่าไม่ถึงการณ์”
3	ยืนยันความบริสุทธิ์ใจของตนเอง+ แก้ตัวให้ผู้กระทำความผิด	“..ยัน (ไม่ผิด) ... เชื้อ ... รู้เท่าไม่ถึง การณ์”
4	ยืนยันว่าไม่ใช้การกระทำความผิด (แก้ตัวให้ผู้กระทำความผิด)+ [(ผู้ทำกระทำความผิด)ยอมรับผิด+บอก เหตุผล]	“..ยัน (ไม่ผิด) ... รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

ตัวอย่างพาดหัวข่าวที่ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมยืนยัน
(19) ไม่ทน! “นิก คุณาธิป” เตรียมฟ้องเกรียนคีย์บอร์ด ลั่น ไม่เอาให้สยวรายกระเช้า รู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://www.tnnthailand.com/news/trueinside/107977/>)

(20) ยกเลิกสัญญาแอฟดังทันที “เอสเธอร์ สุปรีย์ลีลา” ลั่น รู้เท่าไม่ถึงการณ์ (มิกิลิป) (<https://www.newtv.co.th/news/93693>)

(21) เจ้าอาวาสยันวัดไม่เกี่ยวขึ้นป้ายแบน “หมอปลา” เชือดคนติดคงรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://www.dailynews.co.th/news/1014813/>)

(22) สำนักพุทธฯยัน เจ้าอาวาสพ่นไฟไม่ผิดวินัยร้ายแรง

แต่ไม่เหมาะสม เจ้าตัวรับรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (https://www.matichon.co.th/region/news_3302026)

จากตัวอย่างที่ (19) พบว่ามีการใช้คำว่า “ลั่น” ประกอบกับข้อความบางประการแล้วตามด้วยถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็น “ลั่น... รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อประกาศยืนยันเจตนารมณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนว่าผู้พูดไม่ต้องการให้คู่กรณีทำอะไรบ้าง โดยตัวอย่างที่ (19) แสดงให้เห็นว่าผู้พูดประกาศเจตนารมณ์โดยยืนยันว่าไม่ต้องการให้ผู้กระทำผิดมาขอโทษ (“ให้สวย”) หรือนำกระเช้าดอกไม้มาให้เพื่อแสดงการขอโทษ (“รวยกระเช้า”) และไม่ต้องการให้ใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็นข้อแก้ตัวในการกระทำ ความผิด

ส่วนตัวอย่างที่ (20) เป็นการใช้คำว่า “ลั่น” ประกอบกับถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เป็น “ลั่น รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ในกรณีการใช้คำว่า “ลั่น” วางไว้หน้า “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” โดยไม่มีข้อความอื่นมาคั่นนั้น ผู้วิจัยสังเกตว่ามักเป็นกรณีที่ผู้เสียหายเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม เช่น เป็นดารานักแสดง เป็นต้น ถ้าบุคคลผู้มีชื่อเสียงตกเป็นผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดแต่เจ้าตัวยืนยันความบริสุทธิ์ของตนเองว่าไม่มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำความผิดนั้น ผู้สื่อข่าวก็จะใช้ข้อความพาดหัวข่าวว่า “ลั่นรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

ตัวอย่างที่ (21) และ (22) เป็นการใช้คำกริยา “ยัน” ประกอบกับถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อยืนยันการกระทำของตนเอง โดยตัวอย่างที่ (21) แสดงให้เห็นการยืนยันความบริสุทธิ์ใจของบุคคลผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และในขณะเดียวกันก็ช่วยแก้ตัวให้กับผู้กระทำความผิดด้วยว่า ผู้พูดเชื่อมั่น (“เชื่อ”) ว่าผู้กระทำความผิดทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “เชื่อ...รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ส่วนตัวอย่างที่ (22) เป็นการยืนยันว่าสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ใช่ความผิดร้ายแรง เพียงแต่เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม (“...ยัน...ไม่ผิดวินัยร้ายแรง”) และผู้กระทำความผิดยอมรับว่าได้กระทำความผิดจริงแต่ก็มีการบอกเหตุผลเชิงแก้ตัวว่าทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “...ยัน ...ไม่ผิด...”

แต่ไม่เหมาะสม ... รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

2. “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก

วัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก (expressives) เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อบ่งบอกถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ที่ตกเป็นข่าวเนื่องจากถูกระบุว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและถูกจับกุม จากการศึกษาข้อมูลพาดหัวข่าวออนไลน์พบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อสื่อความหมายวัจนกรรมในกลุ่มวัจนกรรมแสดงความรู้สึก 2 วัจนกรรม ได้แก่ วัจนกรรมยอมรับผิดและวัจนกรรมขอโทษ

2.1 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมยอมรับผิด

วัจนกรรมยอมรับผิด เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อบ่งบอกอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดว่าตกลงปลงใจยอมรับว่าตนเองทำผิดโดยไม่มีข้อโต้แย้ง ยกตัวอย่างถ้อยคำที่แสดงถึงการยอมรับผิด เช่น คำว่า “ยอม” หรือ “รับ” ตามด้วยถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จากข้อมูลพบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อยอมรับว่ามีการกระทำความผิด 1 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางแสดงรูปแบบโครงสร้างภาษาเมื่อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมยอมรับผิด

ลำดับ	วัจนกรรมยอมรับผิด	ถ้อยคำแสดงวัจนกรรม
1	ยอมรับผิด+บอกเหตุผลเชิงแก้ตัว	"... รับแล้ว ... อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์" "... ยอมรับ ... เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์" "คดีพลิก! รับ ... อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์"

ตัวอย่างพาดหัวข่าวที่ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมยอมรับผิด

(23) “เจ้าอาวาส” รับแล้วสั่งทำป้ายต้าน “หมอปลา” อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://www.bangkokbiznews.com/news/1002485>)

(24) เจ้าอาวาสยอมรับ! สั่งทำป้ายห้ามหมอปลา เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://www.ejan.co/general-news/>)

(25) คดีพลิก! เจ้าอาวาสวัดใหม่พรหมพิราม จ.พิษณุโลก รับเป็น คนสั่งทำป้ายต้านหมอปลา อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://mgronline.com/>)

online/section/detail/9650000042493)

จากตัวอย่างที่ (23)-(25) พบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อแสดงการยอมรับว่าได้กระทำความผิดและบอกเหตุผลเชิงแก้ตัวโดยใช้คำว่า “รับแล้ว” “ยอมรับ” หรือ “รับ” เป็นกริยาบ่งการกระทำของวัจนกรรมหลักประกอบกับถ้อยคำ “อ้าง/เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์” สำหรับการใช้อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ที่สื่อความหมายวัจนกรรมยอมรับผิดนั้น ผู้วิจัยสังเกตว่าเป็นกรณีทีก่อนหน้านี้ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดปฏิเสธมาโดยตลอดว่าตนไม่ใช่ผู้กระทำความผิด จนกระทั่งในเวลาต่อมาได้มีการพบหลักฐานยืนยันการกระทำผิดอย่างชัดเจน ผู้ต้องสงสัยจึงจำเป็นต้องออกมายอมรับว่าตนคือผู้กระทำความผิดจริง แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีการกล่าวแก้ตัวโดยอ้าง/บอกเหตุผลว่าทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “... ยอมรับ/รับแล้ว/รับ ... อ้าง/เพราะ รู้เท่าไม่ถึงการณ์”

2.2 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมขอโทษ

วัจนกรรมขอโทษ เป็นการใช้อถ้อยคำเพื่อขอให้ยกเว้นโทษให้เมื่อรู้สึกรู้ว่าได้กระทำล่วงเกินผู้อื่น ยกตัวอย่างถ้อยคำที่แสดงถึงการขอโทษ เช่น คำว่า “ขอโทษ” หรือ “ขอขมา” ตามด้วยถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จากข้อมูลพบว่ามีการใช้อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อขอโทษที่ได้กระทำความผิด 2 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 6 ตารางแสดงรูปแบบโครงสร้างภาษาเมื่อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมขอโทษ

ลำดับ	วัจนกรรมขอโทษ	ถ้อยคำแสดงวัจนกรรม
1	ขอโทษ+บอกเหตุผล	“... ขอโทษ ... แจ้งรู้เท่าไม่ถึงการณ์”
		“... ขออภัย ... รู้เท่าไม่ถึงการณ์...”
2	ขอโทษ+ยอมรับผิด+บอกเหตุผล	“... ขอโทษ ... รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์”
		“... ยอมขอขมา ... รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

ตัวอย่างพาดหัวข่าวที่ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมขอโทษ

(26) มวล. ‘ขอโทษ’ แล้ว ยกเลิกใช้ ‘กาโตะ’ โปรโมตเทคนิคขายออนไลน์ แจ้งรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (https://www.matichon.co.th/education/news_3463151)

(27) “เบิ้ล ปทุมราช” ขออภัย รู้เท่าไม่ถึงการณ์ เย้ยตำแหน่งอัยการสูงสุดผิดพลาด (<https://mgronline.com/entertainment/detail/9650000092482>)

(28) สมาคมบัณฑิตสภา ขอโทษเจ้าของอักษร “ไทยแลนด์” รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://www.tnnthailand.com/news/socialtalk/113577/>)

(29) จบด้วยดี! อดีตตร.ทาสยานรูงูมาสื่อเมืองคอน ยอมขอขมา-รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://www.dailynews.co.th/news/1567707/>)

จากตัวอย่างที่ (26)-(29) พบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อแสดงความรู้สึกขอโทษต่อการกระทำที่ผิด โดยใช้คำว่า “ขอโทษ” “ขออภัย” หรือ “ขอขมา” เป็นกริยาบ่งการกระทำของวัฒนธรรมหลักประกอบกับถ้อยคำ “แจ้ง/รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์” โดยตัวอย่างที่ (26) และ (27) เป็นการใช้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อแสดงการขอโทษพร้อมบอกเหตุผลว่าทำไปเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “... ขอโทษ/ขออภัย ... (แจ้ง/รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์)” ตัวอย่างที่ (28) เป็นการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อแสดงการขอโทษพร้อมยอมรับว่าได้กระทำความผิดจริงและให้เหตุผลว่าทำไปเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “... ขอโทษ... รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

ส่วนตัวอย่างที่ (29) เป็นการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อแสดงการขอโทษพร้อมยอมรับผิดและบอกเหตุผลว่าทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ (28) แต่แตกต่างกันตรงที่ตัวอย่างที่ (29) เป็นการแสดงการขอโทษและยอมรับว่าได้กระทำความผิดจริงหลังจากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหลักฐานยืนยันการกระทำความผิดของบุคคลนั้นอย่างชัดเจนจนดินไม่หลุดจนผู้กระทำความผิดต้อง “ยอม” ที่จะขอโทษ สังเกตได้จากโครงสร้างภาษาว่า “ยอมขอขมา...รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

3. “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ

วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ (directives) เป็นการใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความพยายามของผู้ส่งสารซึ่งหมายถึงบุคคลที่ตกเป็นข่าวเพื่อให้ผู้รับสารกระทำการบางอย่างตามความต้องการของผู้ส่งสาร จากการศึกษาข้อมูลพาดหัวข่าวออนไลน์พบว่ามีการใช้ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อสื่อความหมายวัจนกรรมในกลุ่มวัจนกรรมกลุ่มชี้แนะเพียง 1 วัจนกรรม ได้แก่ วัจนกรรมขอร้อง

3.1 “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมขอร้อง

วัจนกรรมขอร้อง เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อขอความช่วยเหลือหรือขอให้ทำตามคำขอยกตัวอย่างถ้อยคำที่แสดงถึงการขอร้อง เช่น คำว่า “ขอความช่วยเหลือ” ตามด้วย “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จากข้อมูลพบว่ามีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อขอร้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือ 1 รูปแบบ ดังนี้ ตารางที่ 7 ตารางแสดงรูปแบบโครงสร้างภาษาเมื่อถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรม ขอร้อง

ลำดับ	วัจนกรรมขอร้อง	ถ้อยคำแสดงวัจนกรรม
1	ขอร้องให้ช่วย+บอกเหตุผล	“... ขอความช่วยเหลือ... เผยรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

ตัวอย่างพาดหัวข่าวที่ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” สื่อความหมายวัจนกรรมขอร้อง

(30) ยายวัย 73 ปีชาวอ่างทองขอความช่วยเหลือ ยายฝากเงินดึกที่สวนและบ้านไม่จ่ายดอกเบี้ย 6 เดือน กำลังจะถูกยึดไว้ที่อยู่ เผยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (<https://mgronline.com/local/detail/9650000063560>)

ตัวอย่างที่ (30) แสดงให้เห็นการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อแสดงความต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือเพราะตนเองได้รับความทุกข์บางประการโดยมีการบอกเล่าสาเหตุของความทุกข์นั้นว่าเกิดขึ้นเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “... ขอความช่วยเหลือ... เผยรู้เท่าไม่ถึงการณ์”

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลพาดหัวข่าวออนไลน์ที่มีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ทั้ง 49 ข้อความ พบว่า ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ที่ปรากฏในพาดหัวข่าวออนไลน์สื่อความหมายทางวัจนกรรมได้ 6 ความหมาย จัดเป็นวัจนกรรมที่จัดอยู่ในกลุ่มวัจนกรรมบอกกล่าวมากที่สุด ได้แก่ วัจนกรรมแก้ตัว วัจนกรรมบอกกล่าว และวัจนกรรมยืนยัน รองลงมาคือจัดอยู่ในกลุ่มวัจนกรรมแสดงความรู้สึก ได้แก่ วัจนกรรมยอมรับผิดและวัจนกรรมขอโทษ ลำดับสุดท้ายคือจัดอยู่ในกลุ่มวัจนกรรมชี้แจง ได้แก่ วัจนกรรมขอรับรอง

ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ที่ปรากฏใช้ในพาดหัวข่าวออนไลน์สื่อความหมายวัจนกรรมแก้ตัวมากที่สุด โดยใช้โครงสร้างภาษาว่า “...อ้าวรู้เท่าไม่ถึงการณ์” หรือ “...รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ...” และเมื่อใดก็ตามที่ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ถูกใช้เพื่อสื่อความหมายวัจนกรรมยอมรับผิด จะต้องมีการสื่อความหมาย วัจนกรรมแก้ตัวปรากฏร่วมด้วยเสมอ จนอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีการยอมรับผิดใดไม่มีการแก้ตัว

การกระทำการใดๆ ที่คาดว่าจะอาจจะเป็นความผิดตามกฎหมาย เมื่อมีผู้สื่อข่าวไปสัมภาษณ์และนำเสนอข่าว ผู้ที่ตกเป็นข่าวนั้นไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดจริงหรือไม่ บุคคลผู้นั้นก็เป็นเสมือนจำเลยสังคมที่คนในสังคมต่างจับจ้องและสงสัย ดังนั้นผู้ที่ตกเป็นข่าวจึงได้มีการให้การต่อสังคมว่าตนได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาจริงหรือไม่

ถ้อยคำสัมภาษณ์ของผู้ที่ตกเป็นข่าวบางคนที่พูดกับผู้สื่อข่าวแม้จะมีลักษณะเป็นการยอมรับความผิดคือยอมรับว่าตนกระทำความผิดจริง แต่ก็มีลักษณะเป็นการยอมรับผิดแบบภาคเสธ คือ ยอมรับว่าส่วนหนึ่งตนเองกระทำความผิดจริง แต่ก็ทำไปเพราะความ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ซึ่งเป็นเสมือนการขอความเห็นใจต่อสังคมไปในคราวเดียวกัน

ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” มักถูกใช้เป็นข้ออ้างเมื่อกระทำความผิด ถ้อยคำนี้เป็นเสมือนกลไกการป้องกันตัวเองจากการถูกตราหน้าจากสังคม กล่าวคือ การที่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดได้แสดงการยอมรับ

ความผิดต่อหน้าผู้สื่อข่าวโดยมีการให้เหตุผลว่าทำไปเพราะความ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” นั้นมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อแก้ตัวให้กับตนเอง พร้อมกับแสดงความต้องการให้สังคมให้อภัยต่อการกระทำนั้น เพื่อหวังว่าตนจะสามารถใช้ชีวิตต่อไปในสังคมได้อย่างปกติสุขในอนาคตโดยที่อาจมีการคาดหวังถึงผลของการพิจารณาคดีตามกฎหมายด้วย

ในกรณีที่มีเหตุการณ์การกระทำความผิดเกิดขึ้นและมีการให้สัมภาษณ์ต่อผู้สื่อข่าว ผู้พูดอาจใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” เพื่อสื่อเจตนาว่า ตนเองรู้สึกถึงความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น ขอให้สังคมให้อภัยต่อการกระทำผิดที่เกิดขึ้น เหตุเพราะผู้กระทำความผิดเป็นผู้เผลอเลาะเบาปัญญา สอดคล้องกับความในบทบัญญัติเรื่องเหตุบรรเทาโทษในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อกฎหมายที่เป็นเหตุบรรเทาโทษในประมวลกฎหมายอาญากับถ้อยคำแสดงวัจนกรรม

เหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78	ประเภทวัฒนธรรม	จำนวน	ร้อยละ	ตัวอย่างถ้อยคำแสดงวัฒนธรรม
1. ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ใดเขาบาปบุญญา	วัฒนธรรมแก้ตัว	17	34.69	"...อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์" "รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ..."
	วัฒนธรรมบอกกล่าว	8	16.34	"...รู้เท่าไม่ถึงการณ์" "...เคยรู้เท่าไม่ถึงการณ์..." "...บอกรู้เท่าไม่ถึงการณ์..."
2. รู้สึกความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น	วัฒนธรรมขอโทษ	5	10.2	"...ขอโทษ...รู้เท่าไม่ถึงการณ์..." "...ขอโทษ...แจ้งรู้เท่าไม่ถึงการณ์"
	วัฒนธรรมบอกกล่าว	3	6.12	"รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ... ขอโทษ..."
	วัฒนธรรมแก้ตัว	1	2.04	"...อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ... ขอขมา..."
3. ลูกแก้ไขต่อเจ้าพนักงานหรือให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นผลประโยชน์แก่การพิจารณา	วัฒนธรรมยอมรับผิด	5	10.2	"...รับแล้ว...อ้างรู้เท่าไม่ถึงการณ์" "...ยอมรับ...เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์"
	วัฒนธรรมแก้ตัว	1	2.04	"รู้เท่าไม่ถึงการณ์!...ยอมรับผิดชอบจริง..."
4. ตกอยู่ในความทุกข์อย่างสาหัส	วัฒนธรรมแก้ตัว	1	2.04	"...รู้เท่าไม่ถึงการณ์! ...วอนสังคมให้อภัย"
	วัฒนธรรมขออภัย	1	2.04	"...ขอความช่วยเหลือ...เคยรู้เท่าไม่ถึงการณ์"
5. มีคุณความดีมาแต่ก่อน	วัฒนธรรมบอกกล่าว	1	2.04	"...รู้เท่าไม่ถึงการณ์...ขอ..."
6. ไม่เข้าเหตุบรรเทาโทษตาม ป.อาญา ม.78	วัฒนธรรมยืนยัน	6	12.25	"...ยืนยัน (ไม่ผิด)...เชื่อ...รู้เท่าไม่ถึงการณ์" "...ยืนยัน (ไม่ผิด)...รับรู้เท่าไม่ถึงการณ์"
รวม		49	100.00	

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในกรณีที่มีการใช้ถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” โดยผู้พูดอาจคาดหวังถึงผลบรรเทาโทษตามกฎหมายนั้น ผู้พูดจะใช้วัจนกรรมแก้ตัวและวัจนกรรมบอกกล่าวโดยบอกว่าตนเองเป็นผู้เผลอพลาดไปบ้างจึงกระทำความผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.03 รองลงมาคือการบอกว่าตนเองรู้สึกถึงความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้นด้วยการใช้วัจนกรรมขอโทษ วัจนกรรมบอกกล่าว และวัจนกรรมแก้ตัว คิดเป็นร้อยละ 18.36 นอกจากนี้ยังมีการแสดงให้เห็นว่าตนเอง ลูกแก่โทษต่อเจ้าพนักงานหรือให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นผลประโยชน์แก่การพิจารณาคดี โดยการใช้วัจนกรรมยอมรับผิดและวัจนกรรมแก้ตัว คิดเป็นร้อยละ 12.24 และลำดับสุดท้ายคือการแจ้งว่าตนเองเคยเป็นผู้มีคุณความดีมาก่อนโดยการใช้วัจนกรรมบอกกล่าว คิดเป็นร้อยละ 2.04

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นอกจากถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” จะถูกใช้เป็นข้ออ้างข้อแก้ตัวเพื่อหวังผลให้สังคมให้อภัยต่อการกระทำผิดที่เกิดขึ้นแล้ว ผู้ใช้ยังคาดหวังให้การกล่าวถ้อยคำ “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” นี้มีผลบรรเทาโทษตามกฎหมายด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรบุษ โขดสุวณิช. (2551). *วัจนปฏิบัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา. (2541). *วัจนกรรมการขอโทษในภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). ความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า ขอโทษ ในภาษาไทย. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*. 53(1), 221-239.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2555). *เอกสารคำสอนรายวิชา 2201 783 การวิเคราะห์*

- ภาษาไทยตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง). ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา) ทศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา. (2556). ความหมายทางวจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า ขอโทษ ในภาษาไทย. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, 53(1), 221-239.
- ประมวลกฎหมายอาญา. (2564). สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=443287&ext=pdf>
- ชาติสุทธจริย, ยุธัญญ์. (2559, มีนาคม 15). “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ข้ออ้าง ข้อแก้ตัว ของคนผิดที่ควรกำหนดอายุผู้ใช้”. MGR online. <https://mgronline.com/columnist/detail/9590000027073>
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2560). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ทั่วไป) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: สำนักงาน. _____ . (2565). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2565, จาก <https://dictionary.orst.go.th/>
- ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, อมรา. (2545). ภาษาในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Aguirre, C. (2020). *Why do we make excuses?*. Retrieved January 4, 2023, from <https://www.headspace.com/articles/why-do-we-make-excuses>
- PattiePrincess. (2563, เมษายน 27). “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” : คำนี้ลื่นเป็ลืองไปหรือไม่?? สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2565, จาก <https://today.line.me/th/v2/article/kJR5ZJ>
- PSYCAT. (2563, มีนาคม 11). “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ไม่ใช่ข้ออ้าง! รับมือข้อผิดพลาดแบบรุ่นใหญ่ ไม่ใช่แค่พูดพล่อยๆ. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.unlockmen.com/handle-crisis-like-a-pro/>
- Sam Ponsan. (2560, มกราคม 12). *รวมฮิต 7 การ์ดไม่ตายสำหรับใช้แก้ตัว* ในโอกาสต่างๆ. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2565, จาก <https://>

www.mangozero.com/7-finish-cards-when-you-do-something-wrong/

- Satid Jumrem. (2020). คำแนะนำและปรึกษาด้านกฎหมาย. คลินิกกฎหมาย
หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2565,
จาก <https://lawyer.human.nrru.ac.th/members/satid/>
- Warittha Saeja. (2564, กรกฎาคม 7). ทำผิดแล้วแก้ตัวไม่ช่วยให้อะไรดีขึ้น ขวน
เรียนรู้ที่จะยอมรับความผิดพลาดในวันที่มีปัญหา. สืบค้นเมื่อ
24 มกราคม 2566, จาก <https://thematter.co/social/how-to-admitting-that-you-are-wrong-and-stop-making-excuse/148155>
- Window M. (2563, สิงหาคม 31). รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่ใช่ เหตุบรรเทาโทษ.
สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2566, จาก <https://intrend.trueid.net/article/>